

●◼ Ora de cinema

Program de educație cinematografică și educație prin film

MINCIUNA ALBĂ &
MINCIUNA GOGONATĂ

PE DUPĂ PERDEA

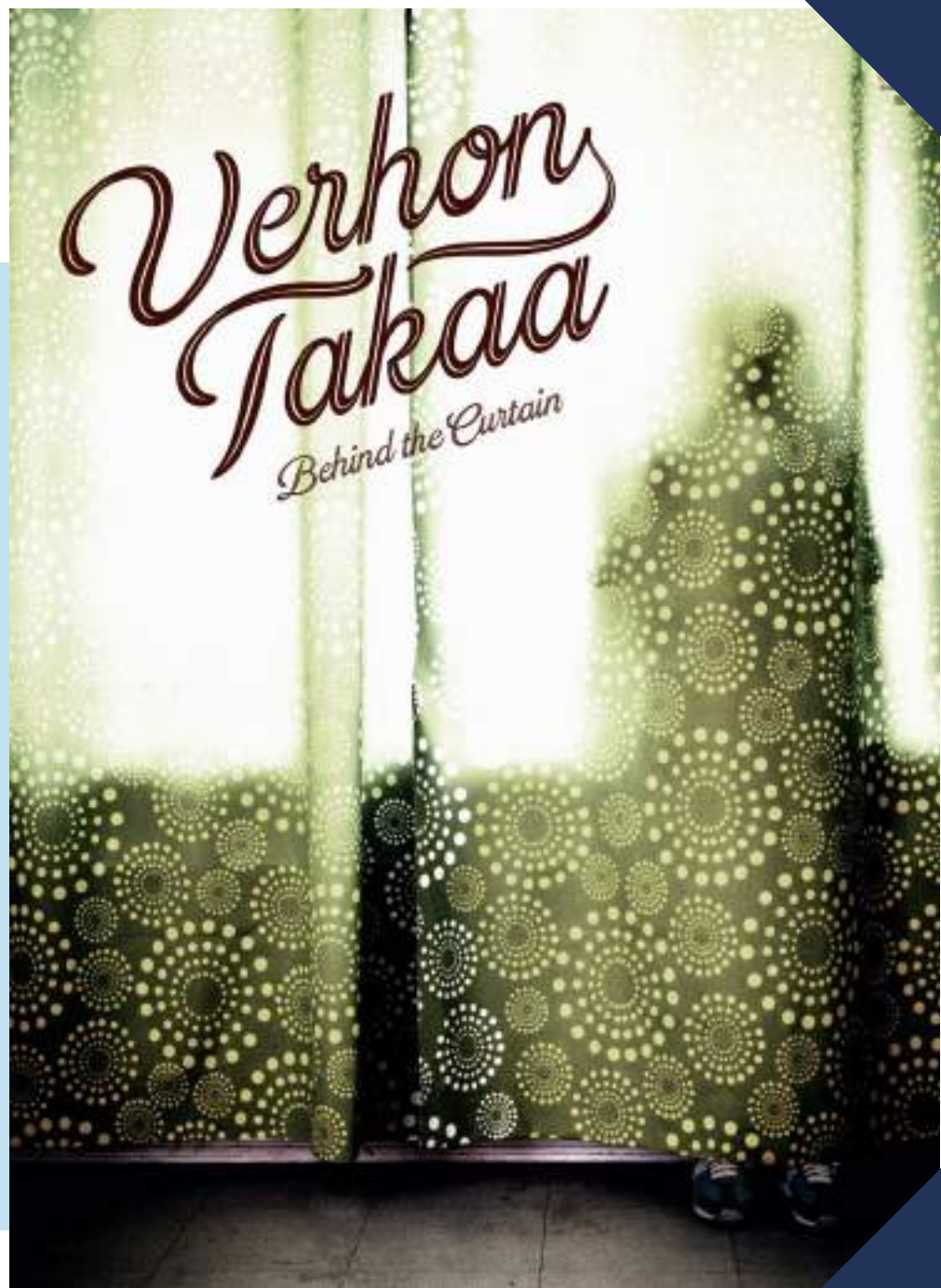
Behind the curtain (titlu internațional)

Verhon Takaa (titlu original)

scenariu, regie: **Teemu Nikki**

Finlanda, 2013

durata: 7 minute

CUPRINS

- Despre film
- Despre regizor
- Elemente de contextualizare
- (Re)vizionarea filmului
Interviu cu Teemu Nikki pentru Ora de cinema
- Trei filme despre prietenie, curaj și colaborare
- Subiecte de discuție și activități propuse

DESPRE FILM

Behind the curtain / Pe după perdea

Descriere: Ora de muzică la o clasă de gimnaziu din Finlanda, cândva în anii '80. Profesorul îi testează pe toți elevii cu scopul de a descoperi talente ascunse pe care să le includă în programul serbării de iarnă.

Mikko s-a antrenat din greu, a cântat într-una chiar și pe bicicletă, dar, când e adus în fața colegilor, descoperă că a cânta în fața unui public nu este ușor. Dar ar putea fi mai ușor să cânte de după o perdea....

Tematică: încredere în forțele proprii, stimă de sine, prietenie, altruism, trac

DESPRE REGIZOR

Teemu Nikki (n. 1975) este un regizor super prolific, autodidact, care își scrie și scenariile pentru majoritatea filmelor sale și se ocupă adesea de montaj. Fiul al unui crescător de porci din Sysmä, Finlanda, are două dintre lungmetraje cunoscute internațional: „Orbul care nu voia să vadă Titanicul”, câștigător al Premiului Publicului la Festivalul de Film de la Veneția în 2021, și „Euthanizer”, filmul nominalizat de Finlanda la Oscar în 2018. Stilul lui Nikki este cel mai bine descris ca o satiră a umanității, binevoitoare, dar fără scuze.^{1,2}

Întrebat în 2024 de publicația Cineuropa³ cum reușește să creeze rapid filme care sunt evident bine gândite și pline de umor, nu doar realizate în grabă, el a răspuns:

În primul rând, îmi place să fac filme. Scriu constant și vin cu idei noi. Ultimii cinci ani au fost deosebit de aglomerați, dar multe dintre aceste proiecte erau în dezvoltare de ani de zile înainte să le filmăm în sfârșit unul după altul. De asemenea, iubesc cinematografia și nu vreau să mă repet niciodată. Filmele mele sunt destul de diferite unele de altele. (...)

Lumea pare sumbră acum, dar atâta timp cât există râsete, există și speranță.

1. <https://mubi.com/en/cast/teemu-nikki>

2. <https://www.ses.fi/people/teemu-nikki/>

3. <https://cineuropa.org/en/interview/470652/>

ELEMENTE DE CONTEXTUALIZARE

Sistemul de educație din Finlanda este recunoscut în lume ca fiind construit pe încredere, egalitate și orientarea spre dezvoltare personală a elevilor, nu doar spre performanță academică.

Accentul cade pe învățarea prin cooperare, gândire critică, creativitate și bunăstare emoțională, nu pe testare standardizată.

Educația este gratuită și accesibilă tuturor, iar profesorii sunt bine pregătiți, cu studii de masterat și o mare autonomie în felul în care își pot structura predarea lecțiilor la clasă.^{5, 6}

Muzica are un rol foarte important în programa în școlară și este predată ca disciplină obligatorie în clasele 1-6, fiind considerată esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Elevii învață prin cântat, mișcare, folosindu-se de tehnici de improvizație și instrumente simple, adesea în contexte interdisciplinare care leagă muzica de alte arte, de studiul limbii finlandeze sau de istorie. Scopul nu este performanța, ci dezvoltarea sensibilității estetice, a exprimării de sine și a abilităților sociale (precum stăpânirea emoțiilor de a apărea în fața unui public).⁷

Așadar, sistemul finlandez integrează muzica ca parte firească a educației complete, din convingerea că arta contribuie la formarea unei personalități echilibrate și creative.

5. <https://toolbox.finland.fi/finland-in-stories/education-and-know-how/>

6. <https://www.oph.fi/en/education-system>

7. <https://eas-music.org/countries/finland/>

(RE)VIZIONAREA FILMULUI

Interviu cu Regizorul Teemu Nikki pentru Ora de Cinema:

Ce te-a inspirat să spui această poveste anume? Este poate ceva personal - ceva ce ți s-a întâmplat?

Sunt de la țară și am mers la o școală foarte mică, cu aproximativ 20 de elevi. Asta se întâmpla la sfârșitul anilor 1980. Era un test de canto și mi-era frică, așa că am întrebat dacă pot cânta din spatele perdelei. Am cântat aceeași melodie, dar nimeni nu a venit să mă salveze.

Mai au loc astfel de cursuri în zilele noastre în Finlanda?

Cred că testele de canto de acest gen sunt de domeniul trecutului.

Despre profesorul care își mișca fundul: cu siguranță îi va face pe copii să râdă, în timp ce profesorii s-ar putea simți puțin inconfortabil. Personal, am văzut-o ca pe o modalitate de a arăta obiceiuri ciudate pe care le avem cu toții, de unele râzi, de altele nu îndrăznești. Sunt aproape? Ai putea explica alegerea ta de a include acel moment?

Profesorul meu obișnuia să-și miște fundul. Nu știu de ce, dar întotdeauna mi s-a părut amuzant.

TARJA
MARKKU
TEEMU
SILJA
MERJA
MIKKO
ANTTI
PAULIINA

9-
7-

Interviu cu Regizorul Teemu Nikki pentru Ora de Cinema:

În ceea ce privește finalul: ar trebui să înțelegem că băiatul va putea cânta atât de bine încât ar putea chiar să aibă o carieră în muzică? Bărbatul de pe coperta albumului de la final seamănă izbitor cu el. Este un cântăreț adevărat sau ați creat acea copertă doar pentru a sugera că, uneori, un noroc (sau ghinion) poate da roade în cele din urmă - desigur, după multă muncă?

Da, m-am gândit că va fi cântăreț pentru că a trebuit să învețe un cântec pentru petrecerea de Crăciun. Am făcut coperta și eu sunt cel care apare pe ea!

Ce detalii puțin cunoscute puteți să împărtășiți despre felul în care a apărut filmul și procesul de producție?

Povestea s-a născut din cauza testului de canto din copilăria mea. Mi-a fost frică să cânt cea mai mare parte a vieții mele. Apoi am luat lecții de canto pentru a-mi depăși frica. În prezent, îmi place să cânt karaoke, chiar dacă nu sunt foarte bun. La sfârșitul filmului, pe generic, mă puteți auzi cântând cântecul de Crăciun.

Umorul negru. Minciuna albă.

Concepte ce pot fi explicate elevilor cu ajutorul acestui film.

Teemu Nikki despre filmele sale:

Majoritatea filmelor mele au pornit de la nevoia de a explora ceva ce mă interesează sau mă deranjează.

De obicei, se transformă într-o comedie neagră cu suflet. Ca iubitor de film de gen, încerc să țin publicul în alertă. Nu vei ști niciodată ce se întâmplă în continuare.⁴

4. <https://pro.festivalscope.com/director/teemu-nikki>

TREI FILME DESPRE PRIETENIE, CURAJ ȘI COLABORARE

Matilda

regia Danny DeVito, 1996, SUA, durată: 98 min

Matilda e o fetiță extrem de isteță, care iubește cărțile și școala, dar trăiește într-o familie care o ignoră și o tratează cu dispreț. Când ajunge la școală, descoperă o directoare crudă, doamna Trunchbull, dar și o profesoară blândă și curajoasă, Miss Honey, care o încurajează. Matilda își descoperă treptat puteri speciale și reușește să-și ajute prietenii și să schimbe regulile nedrepte. Filmul este adaptarea cinematografică a cărții cu același nume scrisă de Roald Dahl.

Facilitează discuții despre: empatie, justiție, prietenie, modele pozitive de profesori, ce înseamnă să folosești „puterea” pentru bine, cum faci să îți păstrezi optimismul.

O nouă variantă a filmului a fost realizată în 2022. *Matilda* cel nou, în regia lui Matthew Warchus, este adaptarea musical-ului cu același nume.

Ambele variante sunt disponibile în această perioadă, noiembrie 2025, pe Netflix.

The Chorus / Les Choristes

regia Christophe Barratier, Franța, 2004, durată: 97 min

În 1949, un profesor de muzică, Clément Mathieu, ajunge la un internat pentru băieți „cu probleme”. Elevii sunt disciplinați cu duritate, nimeni nu are încredere în ei. Mathieu decide să le arate o altă cale – formează un cor. Prin muzică, băieții învață să coopereze, să-și exprime emoțiile și să se respecte. Când unul dintre ei, Pierre, se dovedește un talent remarcabil, profesorul îl ajută să-și descopere vocea – la propriu și la figurat.

Facilitează discuții despre: puterea artei și a încrederii, lucrul în echipă, cum ne exprimăm emoțiile prin artă, de ce e muzica importantă.

Filmul este disponibil în această perioadă, noiembrie 2025, pe Disney+.

The Kid Who Would Be King / Copilul care ar putea fi rege

regia Joe Cornish, Marea Britanie, 2019, durată: 121 min

Alex, un băiat obișnuit de 12 ani, găsește din întâmplare sabia legendară Excalibur. Cu ajutorul celor mai buni prieteni, dar și al dușmanilor de la școală, formează o echipă pentru a opri vrăjitoarea Morgana, care vrea să distrugă lumea. Povestea clasică a regelui Arthur e transpusă în prezent, într-o școală britanică, cu telefoane, teme și bullying – dar cu aceeași lecție despre curaj, loialitate și prietenie.

Facilitează discuții despre curaj, leadership, cooperare. Poate fi folosit la lecții despre mituri și legende moderne, valori personale, sau la activități de educație civică („cum ar fi lumea dacă am lucra împreună”)

Filmul este disponibil în această perioadă, noiembrie 2025, pe Disney+.

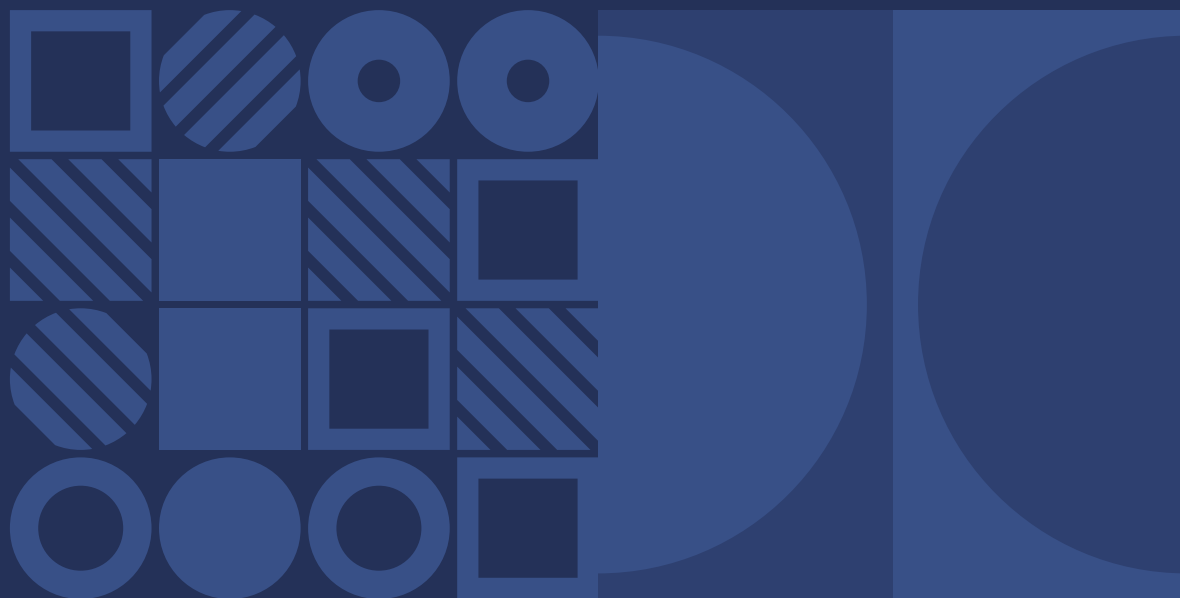

SUBIECTE DE DISCUȚIE ȘI ACTIVITĂȚI PROPUSE

- **În echipe de 4, 5 elevi** imaginați-vă, apoi discutați și scrieți, pe scurt, **cum continuă mai departe povestea**. Ce s-a întâmplat la serbarea de iarnă? Cine a cântat colindul despre brad și cum? Comparați mini-scenariile pe care le-ați scris: e ceva diferit între ele? În câte reușește Mikko să cânte cu adevărat? E vreunul în care scapă cu minciuna? Finalul pe care vi l-ați imaginat e unul care vă și place?
- **Notati pentru fiecare personaj ceva ce v-a plăcut, ce ați admirat, și ceva ce nu v-a plăcut, cu care nu sunteți de acord**. Exemple: nu mi-au plăcut cei doi băieți care îl hărțuiau pe prietenul lui Mikko, dar am apreciat că ascultau în liniște cum dau probele de cântat colegii lor; l-am admirat pe Mikko că merge cu bicicleta la școală, dar nu mi-a plăcut că i-a păcălit pe toți ca să ia nota 10 la muzică.
- **Organizați-vă în 2 tabere și dezbateti:** (1) pro și contra organizării la școală a probelor de cântat sau vorbit în public, (2) pro și contra folosirii unei minciuni (mici) într-o situație delicată.
- **Realizați un playlist al clasei voastre, care să fie coloana sonoră pentru cele mai grozave aventuri împreună**. Fiecare poate alege o singură piesă: să fie una pe care o puteți asculta des și pe care vă place să o fredonați sau să dansați.

0ra de cinema

Program de educație cinematografică
și educație prin film

2025

oradecinema.tiff.ro

PROGRAM CO-FINANȚAT DE:

Groupama

unatc

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”

PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

VISIT CLUJ
The Heart of Transylvania

CLUJ-NAPOCA
city of film

